

Working
together

Povestea lui Eugene

Această povestire face parte din colecția “Human Stories”, ce ilustrează voci ale persoanelor refugiate la noi în țară și experiențele lor unice.

Ilustrații de Andra Badea

Dragă Eugen, a trecut deja mai bine de un an de la izbucnirea războiului și sosirii oamenilor care au căutat adăpost aici.

Încercăm să înțelegem ce provocări întâmpină comunitatea ucraineană din România și cum ar arăta soluțiile pentru dezvoltarea acesteia.

Aș începe cu prima întrebare despre cum se desfășoară o zi de muncă din viața ta. Faci parte dintr-un ONG din Sibiu, nu-i așa?

Sunt puțin obosit, dar sunt entuziasmat că am încheiat astăzi o primă rundă de distribuire de ajutoare precum kituri de igienă, lenjerii de pat, perne, haine și câteva lucruri elementare, foarte necesare pentru familii.

În prezent, sunt coordonator al programelor de integrare pentru refugiații ucraineni la Sus Inima. Cea mai mare parte a zilei mele este dedicată educației, deoarece am deschis două școli și trei grupe de grădiniță. Întotdeauna este ceva ce ar trebui făcut acolo, îmbunătățit, discutate unele probleme cu părinții, cu profesorii.

Iar restul țin de activitatea centrului nostru, Centrul Ucrainean din Sibiu, așa cum îl numim noi, care se află pe strada Mitropoliei 28. Este un punct de informare unde orice persoană din Ucraina poate veni pentru sfaturi, asistență sau sprijin psihologic, poate găsi spațiu cu Wi-Fi pentru a lucra la PC, fără copii care să alerge în jur. Este un loc plăcut pe care îl pot folosi.

Acolo au început de curând să învețe limbile engleză și română mai multe grupe. Dorim ca acest centru să ofere cât mai mult sprijin comunității. De asemenea, avem o bibliotecă, unde au loc întruniri pentru persoanele în vârstă și pot fi organizate diferite evenimente.

Te rog să-mi spui cum te-ai implicat prima dată în această organizație?

Am ajuns în Sibiu când a început războiul. Pe data de 28 februarie, anul trecut, eram deja în Sibiu. Am venit cu toată familia mea. Abia când am ajuns în Sibiu mi-am dat seama că suntem în siguranță. Familia mea este în siguranță. Nu a mai trebuit să-mi fac griji pentru ei.

Dar sunt o mulțime de oameni care au nevoie de ajutor. Cei mai mulți sunt femei și copii care nu au călătorit niciodată. Cei mai mulți dintre ei nu au fost niciodată în străinătate. Eu am avut această experiență. Am știut ce trebuie să fac, ce fel de sprijin le pot oferi. Am început să îi ajut ca voluntar, iar trei săptămâni sau o lună mai târziu, Sus Inima mi-a propus să fiu angajat, să primesc salariu, ceea ce mi-a permis să ofer ajutor în continuare.

Cum a fost munca ta la început?

Cunosc modul de gândire al ucrainenilor și al ucrainenilor în calitate de refugiați, care în primele câteva luni nu voiau nici măcar să audă cuvântul “refugiați”. Nu voiau să fie asociați acestui cuvânt. Eu am înțeles toate acestea. De aceea, activitățile mele au fost îndreptate către nevoile și necesitățile lor reale, dar și pentru a aduce unele schimbări în programele dezvoltate pentru refugiați de către ONG-urile românești, unde am văzut niște greșeli care puteau fi evitate folosind eficient fondurile. Aceasta a fost o mare parte a rolului meu: să adun informații reale despre nevoile ucrainenilor.

Ce ar trebui să aibă în vedere organizațiile atunci când adună informații despre nevoile comunității?

În această perioadă este mult mai bine, în comparație cu ceea ce obișnuia să fie anul trecut. Acum, majoritatea organizațiilor mai întâi întreabă, studiază și apoi dezvoltă niște soluții.

La început, situația era opusă. Toată lumea avea o soluție urgentă. Ce fel de soluție? Pentru ce? Pentru cine? Este ea acceptabilă? La ce scară este nevoie de ea: pentru 30 de familii? Sau pentru 3.000 de familii? Nu era deloc clar. Acesta este motivul pentru care multe eforturi au fost pur și simplu irosite atunci, în special în ceea ce privește învățarea limbii române.

La început, majoritatea oamenilor au venit în România doar pentru a aștepta două săptămâni sau două luni. Nu voiau să învețe limba. Acum, situația s-a schimbat. Acum, majoritatea oamenilor ar dori să învețe limba, dar oferta de cursuri este foarte slabă.

Există un moment anume când lucrurile au început să se îmbunătățească și să planificăm mai eficient?

Cred că în octombrie sau noiembrie 2022.

În ce fel de proiecte ai fost implicat până acum?

Cel mai dificil a fost proiectul pe care l-am dezvoltat pentru școală. Este pentru 200 de copii, dar, de fapt, este vorba despre 200 de familii, deoarece toți membrii familiei beneficiază de acest ajutor școlar. A fost destul de complicat, pentru că, doar ca să menții școala în funcțiune, este nevoie de 20 de profesori care lucrează zilnic, care au nevoie de un salariu, de materiale și de tot ce este necesar pentru activitatea propriu-zisă ca profesor.

Asadar, acest proiect este cel mai mare, dar și cel mai dificil. Au existat unele proiecte pentru mai multe persoane, cum ar fi această distribuție a ajutoarelor umanitare. În două săptămâni am acoperit 700 de familii, dar este doar pentru câteva săptămâni, în timp ce școala este un proiect de un an care oferă acces la educație.

Există exemple de auto-organizare comunitară sau inițiative pe care le cunoști și care ar putea fi bune practici?

Cele mai multe dintre aceste proiecte care au mai mult sau mai puțin succes sunt cele legate de educație. Nu mă refer doar la școală, ci și la atelierele pentru copii, cursuri de limbi străine pe bază de voluntariat, ateliere de artă sau de meșteșuguri, tricotaje și fabricarea de bijuterii. Activități care îți permit să mergi la festivaluri și la târguri aici, în Sibiu, pe timp de vară.

Crezi că proiectele au suficientă finanțare? Sau este, mai degrabă, o chestiune de gestionare a banilor?

De fapt, nu este vorba doar banii cheltuiți pentru proiecte. Bineînțeles, banii sunt în continuare necesari. Dar sunt o mulțime de aspecte, de exemplu, există o mare lipsă de profesori de limba română care să vorbească limba ucraineană sau rusă. Am găsit o singură persoană în Sibiu care poate face acest lucru. Tocmai de aceea am angajat-o ca profesor de limba română în școală. Dar ea este o singură persoană într-un oraș cu 4.000 de ucraineni. Ea nu-i poate învăța pe toți acești oameni.

Crezi că resursele electronice ar funcționa în predarea limbii române?

Întotdeauna există cineva care nu poate învăța prin mijloace electronice. Ei au nevoie de o clasă fizică, reală, cu un profesor real, cu note, cu comunicare personală. Chiar dacă procentul acestor persoane nu este mare, să zicem 20% din comunitatea de 4.000 de persoane, tot ar fi mult. 400 de persoane au nevoie doar de educație în persoană.

Crezi că există lacune majore în ajutorul celor care fug de războiul din Ucraina în România?

Aș spune că cel mai mult sprijin necesar în acest moment este acela de a-i ajuta pe ucraineni să își găsească un loc de muncă. Există și alte aspecte legate de acest lucru.

Un exemplu ar fi evaluarea diplomelor ucrainenilor în România, astfel încât o persoană să lucreze în specialitatea sa în loc să lucreze într-o fabrică sau într-un supermarket ca angajat fără calificare. Înțeleg că pentru instituțiile medicale aceasta poate fi o mare problemă, dar alte industrii pot face acest lucru mult mai ușor. Unde să mergem și cum să facem acest lucru?

O altă întrebare este legată de înregistrarea PFA sau SRL. Nu este deloc clar cum se poate face acest lucru. Este nevoie de informarea refugiaților care vor să muncească, despre toți pașii: cum se menține SRL-ul? Cum să găsești un contabil? Ce autorități pot veni să verifice această afacere? Multe persoane pot lucra pe cont propriu, acestea au nevoie de PFA pentru a-și legaliza veniturile. Vorbim despre coafeze, fotografi, designeri, bucătari etc., care ar avea nevoie doar de PFA, dar au nevoie de sprijin în acest proces, ei nu cunosc procedura sau legislația privind impozitele.

Foarte puține informații au fost dezvoltate într-un mod adecvat pentru ucraineni. De aceea, mulți dintre ei nu fac acest lucru și nu își legalizează veniturile, chiar dacă și-ar dori asta.

Crezi că s-a creat deja un sentiment puternic de comunitate în rândul ucrainenilor care locuiesc în prezent în România?

Nu sunt foarte conștient de alte orașe. Văd un bun sens al comunității în Sibiu, Brașov, Cluj-Napoca și Timișoara. Probabil că și în Mediaș și Sighișoara există acest sentiment. Dar în altele, mai ales în cele care sunt mai aproape de graniță, comunitatea nu este construită. Sunt doar câteva mii de ucraineni separați. Nu este o comunitate.

În afară de utilizarea canalelor de socializare, există întâlniri comunitare offline?

Da. Ultima întâlnire care a fost organizată a fost dedicată împlinirii unui an de la război, la sfârșitul lunii, pe 24 februarie. Am adunat aproape 500 de ucraineni într-o piață din Sibiu. De exemplu, ieri am plantat un măr ucrainean în curtea unei școli, ca simbol al prieteniei noastre. De asemenea, am susținut mai multe concerte în

perioada Crăciunului și acum organizăm încă unul pentru Paște. Așadar, există un aspect cultural deja, destul de dezvoltat aici.

Ce alte probleme ai dori să menționezi?

Sunt câteva aspecte problematice pe care aș vrea să le subliniez. Cei mai mulți ucraineni au încă probleme cu sistemul medical, în special cu medicii de familie. Apoi, practic, nu există programe de sprijin de niciun fel pentru persoanele în vârstă. Din cauza vârstei, aceștia nu mai pot munci. Și, sincer, este destul de târziu și prea dificil pentru ei să învețe o nouă limbă. Bătrânii care au venit aici fără rude au cele mai mari probleme. Același lucru îl putem spune și despre persoanele cu dizabilități. Toate programele de sprijin disponibile în România sunt doar pentru cetățenii români. Refugiații nu pot fi incluși în aceste programe. Așa că nici ei nu sunt acoperiți acum.

Avem nevoie de un sprijin major pentru acei ucraineni cărora le place să muncească. Cu cât mai mulți dintre ei vor munci, cu atât vor depinde mai puțin de sprijinul financiar din partea guvernului și vor plăti impozite.

Astfel, în loc să creeze probleme, ei vor contribui de fapt la rezolvarea lor.

Nu în ultimul rând, aș dori să menționez discriminarea care vine din partea sistemului bancar. Nu este clară această politică de servicii destul de proaste din partea băncilor, pentru refugiați. Unele bănci refuză pur și simplu să le deschidă conturi. Unele deschid conturi pentru unii oameni, dar îi refuză pe alții și nu este clar de ce. Este o politică discriminatorie, iar fără a avea un cont bancar nu este posibil să lucrezi legal. Ucrainenii nu cer credite sau împrumuturi. Este necesar un cont bancar pentru ca ei să primească un salariu. Ei nu îl folosesc în mod excesiv. Atunci de ce băncile refuză să deschidă conturi? Cred că acesta este un lucru pe care guvernul îl poate influența. Nu este nevoie de fonduri de la bugetul de stat. Este doar o chestiune de voință politică.

Dragă Eugen, îți mulțumesc pentru discuție. Desigur, ar fi ideal să avem această conversație într-un mediu pașnic undeva în Ucraina. Sperăm că acest lucru se va întâmpla mai devreme decât ne așteptăm.

Working
together

Fundația Consiliul Național Român pentru Refugiați (CNRR) este o organizație non-guvernamentală înființată în anul 1998. În anul 2003, CNRR a dobândit statutul de fundație de utilitate publică. CNRR este în prezent partenerul de implementare al Reprezentanței în România a UNHCR, Agenția ONU pentru Refugiați, a proiectului “Advocacy pentru accesul la teritoriu, accesul la procedura de azil, protecția minorilor și integrarea refugiaților”.

Misiunea noastră este să promovăm și să apărăm prin toate mijloacele legale drepturile omului în general și drepturile refugiaților și ale solicitanților de azil în special. CNRR oferă servicii de informare și consiliere juridică în cadrul departamentelor sale specializate. Toate aceste servicii sunt oferite în mod gratuit.

Această publicație a fost produsă cu sprijinul UNHCR, Agenția ONU pentru refugiați. Conținutul acestei publicații este răspunderea CNRR și nu reflectă neapărat viziunea UNHCR.

Tot personalul CNRR este obligat să respecte standarde etice și umanitare pentru a promova transparența și responsabilitatea. În cazul în care apar plângeri legate de comportamentul sau conduita personalului CNRR, raportați prompt prin e-mail la: inspector@cnrr.ro. Pentru a oferi feedback despre activitățile CNRR, vă rugăm să ne contactați prin e-mail la: feedback@cnrr.ro.

Material realizat în cadrul proiectului “Advocacy pentru accesul la teritoriu, accesul la procedura de azil, protecția minorilor și integrarea refugiaților” - 2024, finanțat de UNHCR, Agenția ONU pentru refugiați.

Interviul a avut loc în martie 2023.